

Gratis

- Vrouw, vrouw. Wat zit jij daar peinzend te kijken? Wat is dat voor foldertje?
- Dat is het conceptverkiezingsprogramma van de VVD. *Voor een samenleving met ambitie.*
- Overweeg je nu plotseling om VVD te stemmen?
- Zover ben ik nog niet. Ik moet het eerst snappen en ik begrijp er niets van.
- Vooruit dan maar weer. Kom even rustig op de bank zitten, dan kijk ik met je mee.
- Kijk hier, de VVD is voor gratis kinderopvang. Crèche, naschoolse opvang, de hele mikmak.
- Ja.
- Waarom zeggen ze dat nu pas? Zij hebben onder Paars en tijdens de kabinetten Balkenende de wet op de Kinderopvang ingevoerd. Alle werkende ouders hebben zich suf gestudeerd op die ingewikkelde regels met werkgeversbijdragen, belastingaftrek, extra bijdragen, bemiddelende instanties en de hemel weet wat al niet. En al die tijd had het van de VVD dus veel eenvoudiger gemogen.
- Tja.
- En het wordt een heidens gedoe om het nu weer allemaal te veranderen. Wat gaat er gebeuren met al die nieuwe particuliere kinderdagverblijven die zijn ontstaan omdat er zonodig een markt moest komen in die sector? Gaan we die nu opeens betalen via de staat?
- Leggen ze dat er niet bij uit?
- Nee, dat leggen ze niet uit. Het is een heel kek klein foldertje, dat verkiezingsprogramma en het heeft een heel beknopte financiële bijsluiting. Niks geen moeizame verhalen over waarom ze opeens van standpunt zijn veranderd. Waarschijnlijk is dat de bedrijfsleven aanpak. We krijgen van de supermarkt ook nooit tekst en uitleg als het assortiment wordt gewijzigd.
- Ik dacht dat jij blij zou zijn als een partij tot inkeer kwam. Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Voortschrijdend inzicht en zo. Jij was er toch altijd voor om van kinderopvang een basisvoorziening te maken?
- Dat was ik ook altijd. Daar heb ik eindeloos voor gepleit in discussies met vriendinnen en collega's. Het Scandinavische model. Je betaalt een heleboel belasting, maar daar staat tegenover dat je hoogwaardige publieke voorzieningen terug krijgt waar je automatisch recht op hebt, dus zonder dat je je helemaal wezenloos moet administreren.
- En wat zeiden je vriendinnen als jij dit verhaal hield?
- Die gingen altijd tegensputteren. Die zeiden: ja, maar dan hebben mensen niet meer de vrijheid om zelf voor hun kinderen te zorgen. In Scandinavische landen moeten mensen zoveel belasting betalen dat gezinnen niet rond kunnen komen van één inkomen. Dat wilden zij niet. Zij wilden liever een klein deeltijd baantje en dan zelf blijven zorgen voor hun kinderen. Het leek hun vreselijk als je gedwongen zou moeten gaan werken om financiële redenen.
- Helemaal geen onredelijk standpunt.
- Nee, dat vond ik ook. Ik was op zo'n moment altijd een beetje uitgepraat met mijn Zweedse model. Maar nu lees ik in het VVD verkiezingsprogramma wat ik terug had moeten zeggen. Luister, we willen wel die gratis kinderopvang, maar geen hogere belastingen. Sterker nog: we gaan de belastingen flink verlagen. Dat zal ertoe leiden dat iedereen zich op de arbeidsmarkt gaat

storten. Je kunt er ongelooflijk goed verdienen, want je betaalt er weinig belasting en je hoeft je nieuw verdiende inkomen ook niet gelijk weer grotendeels af te dragen aan de crèche of de naschoolse opvang. Blijkbaar is het VVD-idee dat er dan zoveel meer mensen aan het werk zullen gaan dat de staat met een relatief laag bedrag aan belasting per persoon al die kinderopvang kan financieren.

- Prachtig toch?
- Ja, maar in Scandinavische landen is de arbeidsparticipatie al veel hoger dan hier. Waarom kan dit daar dan niet?
- Dat heeft ermee te maken dat ze in Scandinavië heel goede kinderopvangcentra en hoogwaardige naschoolse opvang aanbieden. Dat is hier nadrukkelijk niet de bedoeling. Lees maar even precies wat de VVD schrijft: “Wie bijzondere wensen voor de opvang heeft, betaalt bij.”
- Dus de VVD denkt dat Nederlandse ouders hun peuters gaan dumpen in crèches waar ongemotiveerd, laag betaald personeel werkt en dat zij genoeg zullen nemen met een naschoolse opvang waar basisschoolkinderen de hele middag voor de tv mogen hangen.
- Mm.
- Ze willen een publieke voorziening creëren voor een dubbeltje en dan komen ze over vier jaar tot de voorspelbare conclusie dat ouders geen genoeg nemen met de standaard kinderopvang van de staat. Voortschrijdend inzicht.
- Draaf jij nu niet een beetje door?
- Ja, misschien wel.
- Het is toch ook mogelijk dat ze dit voorstel op het VVD congres een geweldig idee vinden, maar dat ze beseffen dat het alleen werkt als al die belastingverlaging wordt weg-geamendeerd?
- Denk je?
- Nee.